

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVIII. tečaj

V Gorici, 1911.

9. zvezek.

Tolažila sv. katoliške vere.

P. A. M.

Mir.

„Mir vam bodi!“

Jan. 20, 19.

Z veliko žalostjo je napolnila aposteljne smert njih božjega učenika in lastna nezvestoba. Ko so bili na dan vstajenja v dvorani zadnje večerje vsi otožni in zapuščeni zbrani, se na enkrat v sredi mej njimi prikaže Gospod in jih pozdravi z besedami: „Mir vam bodi!“ Kako hitro so ga učenci spoznali pri tem pozdravu! Keder je božji Zveličar, ki je začetnik miru, Bog miru in vse tolažbe, obiskal ljudi, jim je tudi vselej podelil to nebeško dobroto. — „Mir ljudem na zemlji“ so peli angeli pri njegovem rojstvu. Ko se je poslovil od aposteljnov, jim je tudi mir zapustil: „Svoj mir vam dam“ (Jan. 14, 27). Tudi njegovi učenci naj bi v nobeno hišo ne stopili, da ne bi v imenu svojega božjega učenika miru prinesli. „Recite: Mir bodi tej hiši“ (Mat. 10, 12). — Mir je v resnici največa sreča človeku in eno najlepših tolažil naše sv. vere; on je zadosti,

da obriše vse solze na svetu. Da bomo to prav razumeli, pomislimo: I. pojem, II. pogoje, III. sadove miru.

I. Pojem miru. Sv. Avguštin pravi: „Mir je pokoj duše, priprostost serca, vez ljubezni“. Te besede nam ne povedo le, kaj je mir, temuč tudi pogoje in sadove miru. Na drugem mestu imenuje veliki cerkveni učenik mir: „pokoj reda“ in čednost „red v ljubezni“. Kjer je čednost, tam je red, tam je mir. Ke bi bili tako srečni in bi te besede prav umei, kolik mir bi napolnil naša serca!

Čednost je red v ljubezni, to je, red v vseh nagnjenjih serca, v vseh zmožnostih duše. Kedo bi nad tem dvojil? Ali ne sloni vsa postava na zapovedi ljubezni do Boga in do bližnjega? Kjer se ta zapoved zvesto spolnuje, tam vlada mir reda in ta red je ravno mir; kjer se pa ta red s katerokoli strastjo skali, tam nastane precej prepir, zmešnjava in nezadovoljnost, z eno besedo: Bridki boj je posledica vsacega nereda v duši. Mir reda, pokoj, je pa najlepši sad sv. Duha ali ljubezni. On prežene iz duše vsako bridkost in bolečino in jo napolni s veseljem, slajšim, kot vsak drugi nebeški dar. Sv. apostelj Pavel zaterjuje, da „mir ves um preseže“ (Fil. 4, 7). Iz tega sledi, da je mir res najboljšje tolažilo v vsaki bridkosti, ki ozdravi vse rane serca. Srečen, kedor živi v miru Gospodovem! Seveda tudi on ne bo vbežal vsem bridkostim življenja; pa mir serca bo olajšal vsako bridkost, tako, da moramo nanj obrniti besede preroka: „Glej, v miru je moja najgrenkejša bridkost“ (Iz. 38, 17). Meč, ki ga je Gospod prinesel na ta svet, kateri duše rani in razdvoji, mu ne more škoditi, ker mir, ki v njem prebiva, vse preseže in vlada. To je zmagovavni mir, kaker mir junaka po zmagovitem boju.

II. Pogoji miru. Mir je tako dragocen, da bi ga morali za vsako ceno kupiti. On je tako sladak, da ga vsi žele, celobrezbožni, ki ga vendar imeti ne morejo; zakaj „brezbožni nimajo miru“ (Iz. 22, 21). Tudi grešniki in otroci sveta iščejo mir. „Mir, mir, pa ni miru“ (Jer. 6, 14). Pa oni še pota ne poznajo, kateri pelje k miru. „Mirne poti ne poznajo“ (Ps. 13, 3). Tisti pa mej njimi, ki mislijo, da imajo mir, so videli le njegovo prevaro, ki jo prerok imenuje „mir grešnikov“ (Ps. 72, 3).

Iz tega spoznamo, kako važno je vedeti, pod katerimi pogoji dobimo pravi mir. Kaj tedaj daje mir in kaj ga kali?

Pervi pogoj miru je čista vest in zavest dobre volje. „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“. (Luk. 2, 14). Dobra volja pa se razodeva v odkritoserčni želji in prizadevanju, premagati grešne strasti in berzdati posvetne želje. Kjer ni teh dvojnih pogojev, tam divja v sercu veden boj; strah in zmedenost napolnjuje dušo. Tretji pogoj je, da se človek odterga od posvetnih reči, duh zatajevanja, ki človeško serce oslobodi in popravi red v njegovih nagnjenjih. Brez tega duha zatajevanja bi bilo človeško serce bojišče, na katerem se dve moči borite zanj; nemir in razdvojenost bi vladala vedno v njem; ker dvema Gospodoma je nemogoče služiti.

Kar pa mir skali in dušo miru oropa, to je greh, ki skoti červa nemirne vesti, ki človeško serce grize in straši. „Kedo se mu je vstavljal in je mir imel?“ (Job. 9, 4). Gospod ima ostre puščice v svoji mogočni roki; on ima meč, s katerim vedno prebada serce, ki mu je nezvesto postalo. „O meč Gospodov, doklej ne boš počival?“ (Jer. 47, 6). Glejte, kako se godi grešniku, ki se je zoper Boga vzdignil! — Mir ga zapusti; groza, zmešnjava in vedni strah ga bega. Naj se oberne kamerkoli hoče, slaba vest mu ne da nikjer miru.

Tudi pravični zgube včasih vsaj sadove miru z nezaupnostjo, z neopravičenim strahom, nepokojem in zbegano vestjo, z neko pretirano delavnostjo in gorečnostjo, z nepoterpežljivim čakanjem, ker hočejo prehiteti ali premagati milost božjo, ker jih hoče Bog le polagoma voditi do popolnosti in ne pomislijo, da se svetost ne dobi na enkrat. Taka nemirna serca zaslužijo, da se tudi njim očita to, kar je Jezus očital sestri Lazarjevi: „Marta, Marta, skerbna si in veliko si prizadevaš; pa le eno je potrebno“ (Luk. 10, 41). Da kerščantka duša, ti se begaš in kališ mir svojega serca zarad nepotrebnih reči. Le eno je potrebno!

Notranji nemir postane včasih tako velik, da celo pravičnemu vzame pravo spoznanje. On misli, da ga je Bog zapustil in v nevarnosti je, da zgubi vero in ljubezen božjo. To stanje pravične pa zbegane duše kaj lepo slika prerok, ko pravi: „Moje serce je zbegano, moja moč me je zapustila; in luč mojih oči, še ona ni z menoj“ (Ps. 37, 11).

III. Sadovi miru. Tolažbo v bridkosti nam dajejo pred vsem sadovi miru. Gotovo je, da je Gospod Bog vedno pri-

pravljjen mir nam podeliti, pa nam miru nobena reč na svetu ne more vzeti zoper našo voljo. Da se tisti, ki je mir zgubil po lastni krivdi, vsaki čas in na vsakem kraju lahko z Bogom spravi in mir dobi, zato ni potreba družega, kot dobre in odkritoserčne volje. Nič pa ni bolj tolažljivega ko dar miru; ker ta odpre v duši pravičnega dvojni studenec sreče, za njegovega duha in njegovo serce.

Mir blaži duha. Kedor ima mir, ta dobi mnogo razsvitljenj. On raste vsaki dan v spoznanju Boga in samega sebe in tako dobi oni dve milosti, za kateri je je sv. Avguštín tako goreče prosil: „O Bog, daj mi, da spoznam Tebe, daj mi, da spoznam sebe!“ Da, mir pomaga človeku, da globokeje spozna Boga, njegovo voljo, njegove skrivnosti in delavnost njegove previdnosti in ljubezni. Glas božji slišimo le tedaj, ko je vse mirno in tiho; Gospod ni v šumu in nemirnem vervenju in skerbeh; kako bi ga mogli tam najti! „V pišu ni Gospod“ (III. Kralj. 19, 11). On prebiva v miru. „In v miru mu je bil pripravljjen kraj“ (Ps. 75, 3). Človek, ki živi v šumu sveta, ne spozna samega sebe, svojih misli ne more zbrati, strasti ga vsega prevzamejo in njegovo serce iz reda spravijo. Ako je morje mirno in čisto, more naše oko gledati na dno; ko je pa nemirno, razburkano, ali ko ga tudi le nekoliko giblje lahek vetrič, tedaj ne moremo nič videti v njegovi globini.

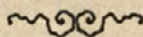
Mir blaži drugič serce. Le v miru ima človek svoje serce v oblasti in pridobi serca drugih. Zato si ne moremo nikedar dosti k sercu vzeti, kar je rekel Zveličar v pridigi na gori: „Blager mirnim in krotkim, ker bodo zemljo posedli“.

V resnici ima molitev in vdano terpljenje v miru z Bogom združene duše čudovito moč, geniti serce grešnika. Ako hočeš zgubljeno dušo pripeljati na pot zveličanja, ogibaj se prevelike gorečnosti, vsake prenačnosti, vsake nepoterpežljivosti in razburjenosti; to bi razdelo tvoje nemirno serce in svojega namena ne bi dosegel. Z mirnim zaupanjem moli, molči in redko kedaj in zelo previdno povej komu svoje upanje in svoj strah. Mirno, krotko in ljubeznivo ravnaj s tistim, keterega želiš poboljšati; tako boš posnemal svetnike in smeš upati, da boš tudi ti genil serce božje in rešil duše, ketere ljubiš. Spominjaj se sv. Monike, sv. Klotilde. Iz keterega serca so se kedaj vzdigovale bolj goreče molitve proti nebu? Vender je bilo obličje

teh svetih žen vedno prijazno, njih duša vedno v miru. Zato je pa tudi prišel dan vsmiljenja, spreobrnjenja njih ljubih, ki jih je napolnilo z nepopisno tolažbo.

K sklepu se hočemo spominjati nekih znanih besed sv. Terezije, ki jih je ona vedno imela zapisane v svoji molitveni knjigi: „Nič naj te ne bega, duša moja, nič; nobena brédkost, nobeno terpljenje, noben strah, nič preteklega, nič sedanjega, nič prihodnjega, nič“. — Tega se je držala in vedno vživala neskalsen mir. Po tem se tudi mi ravnajmo; ne begajmo se, ne vznemirjajmo se, da ohranimo neprecenljivi zaklad miru.

Kedor ima mir, ta ima že tukaj na svetu predokus nebeskega veselja, kjer nič ne moti miru blaženih.



Življenje sv. Ferdinanda III.

Leona in Kastilije kralja, tretjerednika sv. Frančiška.

P. S. Z.

Ferdinand se drugič oženi. Lakota v Kordovi. Pridobitev Murcije in Haena. Smert matere Berengarije in nadškofa Rodriga.

Meseca marca 1. 1237 se je Ferdinand drugič oženil. Nevesto mu je izbrala mati Berengarija. Ferdinand jo je slušal in vzel v zakon Ivano Pontjevsko (Ponthieu), sorodnico francoskega kralja sv. Ludovika. Ivana je bila lepa in čednostna princesinja in potem zelo skerbna in dobra kraljica.

Ko sta poročenca potovala po kraljestvu in povsod slavnostno sprejeta prišla v Valjadolid, je Ferdinand zvedel, da je nastala v Kordovi lakota. Ljudje, ki so se bili tam naselili, niso znali obdelovati rodovitnega polja v Andaluziji; mnogi pa tudi dela niso bili vajeni. Poleg tega so imeli novi Kordovanci samo nekoliko polja okoli mesta in še to je bilo po dolgotrajni vojski vse vničeno. Ferdinand je razdelil denar, ki ga je imel pripravljenega za nadaljno vojskovanje, terpečim novonaseljencem v mestu in okolici. Podaril jim je nad sto tisoč kron.

Leta 1239 je lakota nehala, pa zadela je Ferdinanda druga velika zguba. Vmerl je podkralj don Aljvar Peres, ki se je v

vojski vedno najbolj odlikoval in tedaj modro vodil vladarske posle v Kordovi. Ta nagla smert je vse sè žalostjo napolnila, najbolj pa Ferdinanda. V istem času je smert vgrabila tudi don Lope Diasa, gospoda Viskaje, zvestega podanika in prijatelja Ferdinandovega.

Po zgubi teh dveh modrih in zvestih pomočnikov je bil Ferdinand naenkrat potreben na severu in jugu. Ostal je le še do spomladi l. 1240 v Burgih, potem je izročil vladarstvo zopet materi Berengariji, sam je pa šel sè svojima starišima sinovoma Aljfonzom in Ferdinandom v Andaluzijo.

Da bi v Kordovi zagotovil red, je izdal l. 1241 veliki „fuero“ t. j. krajevno pravo.

Da bi za prihodnje zabranil lakoto v Kordovi, je spoznal za najboljše, pridobiti in osvojiti rodovitno polje okoli mesta. Okoličani se mu niso dolgo vpirali. Mirno se je vdalo in pripoznalo Ferdinandovo višjo oblast dvajset mest in še nekaj krajev. Tako je pridobil brez prelivanja kervi vso deželo mej Arhono *) in Seviljo do izvira Gvadaire in Gvadalete. Ljudje so bili pod dobrim Ferdinandom zadovoljni in Kordova je bila preskerbljena sè živežem in drugimi telesnimi potrebami. Da je vse te kraje pridobil in razmere vredil, za to je Ferdinand potreboval več mesecev; potem je šel v Toledo in odtod v Burge. V teh krajih je napravljval sitnosti in nemir novi viskajski gospod. Ker je delal podložnim krivico, ga je Ferdinand odstavil in ker se mu je začel sè silo vpirati, je šel nadenj z vojsko. Nazadnje je oni spoznal, da mu ne pomaga sila, pa tudi zvijača ne. Vdal se je Ferdinandu, ki mu je vse odpustil, vernil Viskajo in daroval še eno terdnjavo.

V tem času je Ferdinand hudo zbolel, v Granadi so se zveršile pa važne spremembe.

Meseca decembra l. 1237 je dal namestnik Aljmerije vmoriti nam že znanega Ibenhuda, mavrovskega poglavarja, ki je bil eden najboljših moslemskih knezev in je imel tudi Granada pod svojo oblastjo. Granada, ki je bilo četrto mavrovsko kraljestvo, si po smerti Ibenhuda ni izbrala njegovega sinu Jusufa, ampak Ibnalahmarja, gospoda Arhone, za svojega kralja. Ta je ravno oblegal mesto Marte (Martos), da bi ga Ferdinandu

*) Po špansko se piše Arjona pa bere Arhona. Na novih zemljeh vidih španskih pa ni najti tega mesta; morda je sčasoma zgubilo svojo velikost in znamenitost.

vzel, ker je bilo takorekoč ključ Kordove, ki bi jo bili Mavri radi nazaj dobili. Ko pa izve, da so ga v Granadi oklicali za poglavarja, popusti obleganje Martov in hiti v Granada. Marti so bili zopet prosti in Ferdinand jih izroči vitezem Kalatravskim. Granada je ostala še do l. 1492 v mavrovski oblasti, ko edino njihovo kraljestvo na španskih tleh. Tega leta jim je še to vzel Ferdinand Katoliški.

Naš Ferdinand je pa po onih dogodkih najprej pridobil Murcijo, tedaj samostojno kraljestvo, pod oblastjo Ibenhudovega sinu Jusufa. To se je pa tako-le dogodilo.

Ibenhudovega sinu je napadel na severu aragonski kralj, na jugu ga je pritiskal novi gospodar Granade, na severozapadu je stala na straži mogočna Kastilija. Murcija se je morala kmalu udati enemu ali drugemu nasprotniku. To so dobro spoznali. Zato so se pa raje prostovoljno podali pod oblast tistega, ki se jim je zdel najpravičniji, najboljši in ob enem najmogočniji. Ta je bil Ferdinand. Pa sedaj je ravno bolan ležal v Burgih. Za svojega namestnika v Kordovi je nastavil sinu Aljfonza, za pomočnika mu je dal don Rodriga Gonsalesa. Šla sta in zadela na potu v Kordovo poslance iz Murcije, ki so naznanili, da so pripravljene stopiti pod Ferdinandovo nadoblast. Dogovorili so se mirno in hitro. Ker je bil Ferdinand še bolan, je šel njegov sin v Murcijo in tam podpisal pogodbo v očetovem imenu. Nato so ga slavnostno sprejeli v grad, postavili kastiljske straže in zagotovili dohodke Kastiliji. Samo trije kraji tiste dežele se niso hoteli podvreči. Nekoliko pozneje jih je Aljfonz, Ferdinandov sin, z vojsko vzel.

Ko je Ferdinand zvedel, kaj se je v Murciji zgodilo, je bil zelo vesel ter je poterdil po sinu sprejeto pogodbo. Ko je nastala lakota, je tudi tamkaj pomagal z denarjem in živežem, kaker poprej v Kordovi.

Približno ob tem času l. 1240 je bil Ferdinand zadnjikrat na kastiljskih tleh zè vsemi svojimi domačini skupaj. Njegova hči Berengarija se je namreč posvetila samostanskemu življenju. Ko so jo imeli preobleči v nuno, se je zbrala kraljeva družina v Burgih in obhajala skupno veselico. Pri tej priložnosti je po slovesnosti Ferdinand vmil dvanajstim ubožcem noge po zgledu Zveličarjevem ter jim iz ponižnosti sam stregel pri obedu. Ferdinanda so pozneje v tem posnemali drugi kerščanski vladarji.

Povedali smo že, da je Granada odpadla in si izbrala Ibnalahmarja za svojega kralja. Ta bi bil sicer rad napadel Ferdinandu in mu vzel pridobljena mesta, pa se je čutil pre slabega proti vedno močnejšemu Ferdinandu. Da bi v noviravnokar pridobljeni Granadi vse vredil, je, kakor smo prej povedali, popustil obleganje Martov in kmalu na to je sklenil s Ferdinandom tudi večletno premirje, ki je najberže prenehalo l. 1244. In četudi ne bi bil pretekkel čas sklenjenega premirja, gotovo je, da je Ibnalahmar z vojsko vdaril na Kastiljce. Tem je tedaj poveljeval Ferdinandov po polu brat Rodrigo iz Leona, pa je bil premagan ter je zgubil precej pešcev in jezdecev, mej njimi, dvajset Kalatravskih vitezev, komturja iz Martov in enega onih junakov, ki so se pri napadu na Kordovo najbolj odlikovali. Ta zguba je na Kastiljce slabo vplivala. Njim je vpadel pogum, nasprotniku je pa zrastle nova serčnost, vendar le za toliko časa, da je Ferdinand popolno ozdravel in zopet se prikazal na bojnem polju mej svojimi vojaki.

Ferdinandu so zgubo v vojski sporočili. Hitro vredi doma najpotrebniše, zbere okoli petdeset jezdecev in sto pešcev, prekorači z velikimi težavami prehod Muradalj, pride do Anduhara ter napade sè svojimi vojaki in z onimi, ki so ga že tam čakali, prebivavce okoli Arhone. Ko so ti zvedeli, da vodi vojsko sam Ferdinand, so zgubivši pogum začeli se pogajati, pa so morali nazadnje mesto zapustiti. Ravno tako je vzel v kratkem času še več mest in krajev ter šel nad Granado. Dvajset dni je pustošil po granaški okolici, potolkel pri nekem spopadu Mavre in vničil neki načert kralja Granade. Ta je še vedno mislil na Marte, mesto, ki smo je že prej imenovali ključ do Kordove. Ferdinand je pa še pravočasno zvedel, kaj mavrovski kralj namerja. Pošlje torej brata Alfonsa in nekaj vitezev tja, da so sovražnika potolkli in važno terdnjavo rešili. Sam se je pa, ker se je zima bližala, vernil z vojaki v Kordovo.

Dotedaj je dobil Ferdinand vse kraje okolu Kordove v svojo oblast. Le enega mesta, ki ni bilo sicer veliko, pa za nadaljne pridobitve posebnega pomena, še ni imel. Imenuje se Haén, po špansko pisano Jaén. V našem času šteje mesto okoli 25.000 prebivavcev. Leži blizu Baese, odkoder je Ferdinand tudi škofijo tja prestavil.

Čeravno Ferdinand ni razodel svojega sklepa, vzeti Haén so vendar vsi prav vgenili, kam namerja po prezimljenju v

Kordovi. Spoznal je to tudi Ibnalahmar. Zato je hotel to terdnjavo tako zasesti in vterditi, da bi bila za Ferdinanda nedostopna. Skrivaj je skušal z mnogo tovarno živino spraviti koliker mogoče obilo živeža tja. Ferdinand je pravočasno zvedel za to namero nasprotnikovo. Z vojaki je zavaroval vsa pota v Haén, zabranil dovoz živeža v mesto in s tem si zagotovil pridobitev te močne terdnjave.

Pomisliti je treba, da takrat še niso poznali današnjih razstrelivnih snovi in za to primerne orožja. Močne terdnjave, kaker je bila Haén, je bilo mogoče vzeti ne toliko z napadom, kaker z izstradanjem. Zato je Ferdinand zabranil dovoz živeža, potem opustošil pa še njive daleč okoli mesta, požgal je Iljoro (Illora) in vničil polje do Granade. Obkolil je Haén z vojaki in sklenil ne vmekniti se, dokler se ne vda. Oblegali so mesto tudi po zimi, čeravno so vojaki in živina veliko terpeli. Pa razmere so tako zahtevale. Nastala je lakota, knez mavrovski je spoznal, da ne kaže drugo ko vdati se. Bolje pa je častno se vkloniti ko sramotno vničen biti.

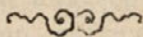
Sè zaupanjem na Ferdinandovo velikodušnost gre Ibnalahmar v kerščanski tabor k Ferdinandu, pove, kedo je in kaj želi, ter poljubi v znamenje pokorščine Ferdinandu roko. Ta pa ga objame in imenuje prijatela. Edino to je zahteval, da bo Haén lastnina kristjanov, od ketere imajo Mavri plačevati letni davek in pomagati kristijanom v vojski. Ko podložnik pa da sme še nadalje ostati v mestu in deželi. Haén je padel v oblast Ferdinanda spomladi l. 1246. Glavno mošejo je dal Ferdinand, ko goreč Marijin častivec, posvetiti nebeški kraljici v čast. Za prvega škofa je postavil nekega opata Dominika iz dominikanskega reda in združil Baeso in Haén v eno škofijo sè škofovskim sedežem v poslednjem mestu. V osmih mesecih je vse spravil v red; popravil je mestu obzidje in Haén naredil nepremagljivo terdnjavo.

Da je bila pridobljena ta terdnjava, se je tudi mati Berengarija zelo veselila; saj je vedela, da pelje ta pot ljubljenega sinu k še slavnjšim zmagam, v Seviljo. Rada bi bila še to veselje delila s Ferdinandom. Ali težke vladarske skerbi, ki jih je nosila, in posli kraljice, ki jih je spretno vodila čez svoje 74. leto, to jo je vpognilo naposled. Velika kneginja je sveto vmerla 5. ali 8. novembra leta 1246.

Ferdinand je bil tedaj v Aljkalá, znamenitem mestu južno od Sevilje. Naznanilo o materini smerti ga je hudo zadelo. Zvezda, ki mu je do tedaj svetila celo pot, je vgasnila, sonce, ki ga je ogrevalo, je zašlo. Zgubiti mater je za vsakega dobrega človeka britko; a zgubiti mater, ki je družila v sebi vse zmožnosti izverstne vzgojiteljice, modre svetovavke, previdne deržavnice, plemenite kraljice, skerbne gospodinje, za čast božjo goreče kristijane, za blager podložnih vnete gospe, tako mater zgubiti, to ni bila navadna zguba, posebno za takega sinu, kakeršen je bil Ferdinand. Sicer pa je vse žalovalo za dobro kraljico, stari in mladi, Kastiljci kaker Leonci in cela Španija. Berengarija je bila drag biser mej kraljicami, prava svetnica, vzor čednosti. Zato ji niso zastonj dali priimek: „Velika“.

Pa še nekoga je Ferdinand imel, kateremu je lahko vse zaupal, ki ga je ljubil ko najboljšega prijatela in svetovavca. To je bil Rodrigo, nadškof v Toledu, redovnik cistercijenskega reda, učen in pobožen mož, ki je vodil nadškofijo od l. 1209. Bil je škof, deržavnik, vojskovodja, učen mož, ki je govoril in pisal v dvanajstih jezikih. Španska zgodovina ne pozna na prestolu sv. Iljdefonza njemu enakega. Meriti se more s poznejšim slavnim kardinalom Himenesom.

Ob času, ko se je pripravljaj, da vzame Mavrom mesto Seviljo, je vzela Ferdinandu neizprosna smert tudi njega. Rodvigo je vmerl 10. junija 1247, sedem mesecev za Berengarijo.



Bl. Karel Bleški,

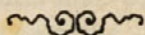
bretanjski vojvoda, 3. reda. *)

Karel Bleški, bretanjski vojvoda, je bil rojen leta 1320. Po potu zveličanja je hodil vse svoje življenje na tem svetu. Čast in bogastvo je zaničeval; lahko bi bil zložno živel, izbral si je pa rajši spokorno življenje. V njegovi grajski kapeli so opravljali frančiškani službo božjo, ž njimi je tudi on molil in pel cerkvene pesmi. Pri sveti maši je bil, kederkoli je mogel,

*) Acta O. M. Anno XXIV. Fasc. II.; Wadding Tom. V. pag. 125. n. XI.

tudi večkrat na dan. Rad je premišljeval večne resnice; do-
brega serca je bil zlasti proti vbozim in bolnikom. Dasiravno
zelo nadarjen in učen, je vender rajši slušal, kaker pa zapo-
vedoval.

V tretji red sv. Frančiška je stopil, da bi se laglje greha
varoval ter se bolj gotovo zveličal. 44 let star je vmerl 29.
septembra leta 1364. Pokopali so ga v frančiškanski cerkvi.
Papež Pij X. je 14. decembra leta 1904 poterdil njegovo nepre-
tergano češčenje.



Drugi shod avstrijskih tretjerednikov v Inzbruku.

P. V. K.

(Konec).

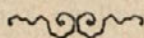
Ravno za obletnico tretjerednega shoda smo prišli do
konca z našim poročilom o njem. Povedali smo, kar se nam
je po naših mislih za naše bravece zdelo najpotrebniše.

Po večem torej veste, kaj vse se je dobrega in primer-
nega sklenilo in odredilo, da se življenje v tretjem redu poživi
in okrepi. H sklepu vam kličemo z besedami predsednika shoda:
„Bratje na delo! sestre na delo! Zakaj je dvanajst aposteljnov,
ki so bili vender gotovo majhino kerdelo, svet pokristijanilo?
Ker so se gibali, ker so bili delavni. Zakaj so sv. Frančišek
in malo število njegovih tovarišev dosegli, da se je svet čudil,
ker je postal frančiškanski? Ker so bili delavni. In zakaj naj
ne bi mi po doslednem delu, po delih usmiljenja in kerščanske
ljubezni spoštovanja pridobili tretjemu redu sv. Frančiška?“

Da, dragi braveci, dosti dela nas čaka, če bomo teli le ne-
kaj tega zveršiti, kar se je na shodu priporočalo. Vaši vodi-
telji in predstojniki bodo morali napeti vse svoje moči, da ne
bodo lepi načerti ostali le na papirju. Pervi red bo moral vso
svojo pozornost, vso svojo skerb posvetiti tretjemu redu, da
se bo ta zares povzdignil v vsakem oziru. Ne pozabimo besed,
ki so prišle iz ust velikega tretjerednika, pokojnega papeža
Leona XIII., da je od tretjega reda pričakovati prerojenje člo-

veške družbe. Kako naj bo potem opravičeno, če mnogi svoje najboljše moči izrabljajo za najrazličniša društva, pa naj si bodo ta sama na sebi še tako dobra, za tretji red pa ni ne časa, ne volje?! Ne bodimo vender mi sami pogrebci reda Frančiškovega! Ne zidajmo hiš drugim, da se nam naša ne podere po naši lastni brezbriznosti! „Ako pa kedo za svoje, in zlasti za domače nima skerbi, je vero zatajil, in je hujši od nevernika“. I. Tim. 5, m. Tretji red je naš, zato bodi tudi on naša prva skerb. Ni se ga nam treba sramovati, ustanovljen je od velikega in slavnega svetnika, odlikovan z blagoslovom in poterditvijo svete katoliške cerkve, hvaljen in priporočan od največjih papežev in ljubljen od vseh dobrih našega naroda.

Naša skerb za tretji red pa bodi združena z modrostjo in previdnostjo. Kaker bi ne bilo prav, ke bi teli vse, kar vidimo dobrega pri drugih redovih, vpeljati v naš prvi red, ker bi s tem zgubili svojo pravo frančiškansko barvo, tako moramo tudi skerbeti, da tretji red ostane res tretji red. Marijino družbo že tako imamo, ni treba torej, da bi še njega v njo spreminjali. Tretjeredniki naj iščejo svoje časti in sreče pred vsem v zvestem spolnovanju sv. vodila, njih razveseljevanje bodi skazovanje del usmiljenja, kjerkoli se jim nudi prilika. Celiti rane, to naj bodo njih veselice, podučevati nevedne, njih zabava, moliti za blager cerkve njih skerb, sv. Frančišek njih zgled, nebesa pa njih neskončno plačilo.



Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

XII. Poglavje.

Bernardin vstanavlja „monte“.

(Konec).

Poklican iz Feljter v Dženovo, je naš blaženi mimogrede v Bassanu rad vslišal prošnjo ljudstva ter mu deržal nekoliko pridig. „Mont“ po njegovem navodilu je bil tu že vstanovljen. Vredil ga je še terdneje in silil na to, da si dobi berž ko mo-

goče tudi iz Benetek poterjenje, da bo varen pred naskoki od strani judov. Sledeče leto je temu „montu“ beneška vlada brez težav dala poterjenje.

Na povabilo odličnih mož se je oglasil v K r e m i (Crema) l. 1492. Ali berž je mesto zopet zapustil, ko mu je mestni p. edstojnik sporočil, naj z ozirom na prepoved beneškega senata pridigovanje opusti, da ne bo škodoval judom („ne scilicet Judaeis noceret“). Ljudstvo se je razburilo, in mesto je poklicalo pridigarja nazaj in mu dovolilo pridigovanje. Še vstanovitvijo „monta“ (l. 1493) je pri judih in beneškem senatu zapadel v nemilost, da se mu je l. 1494 pri povernitvi pridigovanje popolnoma prepovedalo. Blaženi je izrekel tedaj le svoje pomilovanje, da se Benetke zmenijo menj za blager kristjanov, kakor judov, ki vbogo ljudstvo samo izžemajo.

Vstanovivši „mont“ v Kremi, je hitel Bernardin l. 1493 skozi K o d o n j (Codogno), kjer je s pomočjo neketerih plemičev tudi vstanovil „mont“, v Dženovo in nato v Pavijo. Navdušenje je bilo tu toliko, da je starešinstvo določilo, naj se mej pridigo trgovine zapro. Ker so neketeri nezadovoljneži mermrali, je blaženi sam dal prepoved preklicati. Še preden je postne pridige končal, je že začel vstanavljati „mont“. Z odobrenjem pravne fakultete Pavijske je najprej poderl predsodke tistih, ki so v „montih“ videli oderušstvo. Potem je priskerbel dovoljenje od vojvode milanskega. Naposled je našel poslušna ušesa, ko je prosil za podporo, tako, da je „mont“ jel delovati že četrto nedeljo po veliki noči. — Bernardin se je odpravil v Florencijo. Predstojniki pavijskega „monta“ pa so se kmalu po njegovem odhodu obernili na generaljnega vikarja observantov, naj jim Bernardina zopet pošlje. Iz pisma, ki ga je generaljni vikar dne 10. jan. 1494 blaženemu pisal, izvemo pravi vzrok: „naj hiti v Pavijo, ker je ondotni „mont“ vsled napadov od strani nasprotnikov v nevarnosti“.

Ravnaje se po ukazih svojih predstojnikov, je obiskal še v l. 1493 A s i z, Perudžo, G u b b i o, Montegore, R a v e n n o in krenil v začetku l. 1494 zopet v Lombardijo, vterjevat stare „monte“ in vstanavljat nove. Zadnje se mu je brez truda posrečilo v M o n s e l i č e, 24. jun. 1494; ne tako lahko pa kmalu nato v M o n t a n j a n i (Montagnana). Kaker v Kremi enkrat in v Bassanu (česar prej nismo omenili), se mu je tudi tu zdaj

na ukaz Benetek prepovedalo pridigovanje. Zapustil je mesto. Ljudstvo pa je derlo trumoma za njim in prosilo, naj podeli mestu vsaj svoj blagoslov. Storil je to. In potem je ljudstvo sè županom vred sililo, da naj stopi na leco. Stopil je. Pridigal je zoper oderuštvo, priporočal „mont“, in v kratkem je res bil vstanovljen, kljub jeznemu škripanju judov.

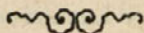
Meseca julija 1. 1494 je Bernardin nadaljeval svojo pot, šel skozi Verono ter se mudil delj časa v Brešiji, kjer je vstanovil, oziroma prenovil, svoj zadnji „mont“. Zakaž, obstal je že od 1. 1489, ali bil je po vzgledu vičentinskega brezobresten s čemer so bile, kaker drugod, združene marisikake nevšečnosti. Zato se je sklenilo 2. avg. 1492 poklicati za prihodnje adventne in postne pridige bl. Bernardina, ki pa je mogel priti še le h koncu leta 1493. Kolik ugled si je tam pridobil, razvidimo iz pisem, ki so jih škof in predstojniki za njim poslali; v njih žele, da bi jih kmalu zopet obiskal. V juliju 1494 se je Bernardin res tja vernil, ko se mu je življenje bližalo že h koncu. Pridigoval je na prostem sè slabotnim glasom, ker ga je rado napadalo močno bruhanje kervi. Vender to nikaker ni vspehu škodovalo; nenavadno veliko, tri tisoč zlatov se je nabralo za „mont“, ki se ga je sklenilo vrediti po zgledu padovanskega.

* * *

Kjerkoli so dobili „mont“, tam so dolžniki judovi zdaj lahko vzdignili denar pri novem zavodu ter plačali oderuha; in v prihodnje nikomer ni bilo več treba trepetaje prijemat i za judovo kljuko, njemu se dobrikati, svoj značaj zatajevati in, kakeršne je on, jud, hotel, obresti mu prikimati. Na škodo kajpada, so bili judom „montje“. Dva in dvajset bank, — da, omenimo le en sam slučaj, je v Padovi tamkajšnji „mont“ polomil. . . .

Zaslug našega blaženega na gospodarstvenem polju, pa, menimo, ni nihče boljše in krajše ocenil kaker mož naše dobe, Luidži Luzzati, italijanski ministerski predsednik, keterega neumorni delavnosti se ima zahvaliti italijansko združništvo, da je postalo to, kar je denes. Ta mož je rekel: „Bernardin je bil predhodnik Šulce-Deliča, (Schulze-Delizsch) in Raifajzna

(Reiffeisen) in vseh nas, ki si pač ne moremo obetati svetosti“. (Luigi Luzzatti, *Credito e Cooperazione*, an. XIV, N. 11, p. 117, po „Arch. franc. hist“. II. str. 36). — In Luzzatti je jud!



P. Bernard Vovk.

(Dalje in konec).

V nazaretskem samostanu je živel p. Bernard pet let, da-siravno mu podnebje ni posebno vgajalo. Zlasti ni bil vaje tako hude zime; v Novem mestu ni taka in v Gorici že celo ne. Konec leta 1897 je obhajal tam natihoma svojo zlato mašo. Naslednje leto se je preselil v Brežice, svojo zadnjo postojanko v življenju. In — kedo bi bil mislil? — tamkaj je včakal p. Bernard še tudi šestdesetletnico mašništva. Dne 29. decembra 1907 je obhajal tam svojo biserno mašo.

Redka slavnost! Nihče v provinciji je ne pomni. Cerkev v vencih; obednica vsa okinčana. Nekaj gostov je prišlo že na predvečer. Ob 1/2 10 uri se bisernomašniku poklonijo njegovi nekedanji učenci, ki jih je prihitelo v Brežice po poročilu p. Hugolina osemnajst. Prinesli so mu v dar krasen mašni plašč, lepo rezljano palico, cvetlični šop in rožmarinov venec, ki je po tamkajšnji navadi imel dičiti glavo bisernomašniku. Šolske sestre v Šmihelu pri Novem mestu so poslale jubilanu dragoceno štolo. Tudi vsmiljene sestre brežiške bolnišnice so mu darovale štolo in razna manjša darila.

Gospod notar Jožef Rohrmann je priserčno pozdravil jubilanta v imenu zbranih učencev ter mu izročil darove. Bisernomašnik je ginjen zahvalil Boga, da je zbral okoli njega toliko nepozabnih učencev in dragih mu prijatelov. Priserčno se je zahvalil učencem, da se ga spominjajo in da so od daleč prihiteli, da ž njim vred zapoje zahvalno pesem, ker mu je dal Bog toliko veselih ur dočakati tudi še v mraku življenja. Na to so se gostje razverstili v slovesen sprevod in ginjeni premili jubilanta v cerkev.

Mej pridigo, ki jo je imel preč. p. Konstantin Luser, je podelil jubilat papežev blagoslov po dovoljenju sv. očeta Pija X., kakor priča pergament shranjen v samostanskem arhivu. Pri slovesni maši sta asistirala slavljenceva učenca preč. gospoda J. Schweiger, dekan v Leskovcu, in Mihael Barbo, župnik v Smledniku. Berzobjavek in čestitek je prišlo 47, gostov je bilo 68.

Tolika pozornost je zelo razveselila častitljivega starčka in živel je ob tem vtisku še nad tri leta. Molil je, bral mnogo, motril še vse dogodke z bistrim umom, s krasnim zgledom spodbujal sobrate, oživiljal vso družino sè svojo duhovitostjo, hvalil Boga za izredne milosti ter se pripravljaj na večnost. Ob začetku 40danskega posta je opravil letos še z družino duhovne vaje. Spomlad je bila hladna in skoro vsa družina je zbolela za influenco; le stari p. direktor se je dobro počutil in še norčeval se je iz mladih prehlajencev. „Vi ste fini gospodje, zato se vas prime vsaka bolezen“, je dejal ter se ponašal sè svojim zdravjem. Dne 6. marca opoldne je bil še vesel; nekako zadovoljno se je smejal, ko je vse kašljalo. Zvečer je pa tudi on zbolel na influenci. Radi vidne nevarnosti je p. gvardijan vkazal, naj se celica p. Bernarda tudi zvečer zakuri in naj se pri obolelem patru celo noč čuje. Bratje lajiki so storili povkazu; toda p. Bernard je menil, da je to nepotrebno. Bratu, ki je imel pri njemu čuti, veli, da naj otide. Vender je brat ostal pri njemu do enajste ure zvečer; pa ker je bil p. Bernard nevoljen, da brez potrebe čuje, je nato odišel.

Zjutraj, dne 7. marca. še pred 6. uro gre eden izmej bratov pogledat, kako se godi obolelemu. Ali, o groza! p. Bernard je ležal na tleh — nezavesten. Bratje lajiki spravijo bolnika v posteljo ter hitro sporoče, kaj se je zgodilo, prvemu patru, ki so naleteli nanj. Ta vstopi in pokliče p. Bernarda, toda zastonj. Nato ga močno strese in p. Bernard svetlo pogleda ter začuden vpraša, kaj da je. Okoli njega zbrani mu razložje, kaj se je zgodilo; on pa ni vedel o tem ničesar.

Bolezen je pritiskala vedno hujše. Zdravnik napove, da se bliža smert, in res ob 1. uri popoldne dne 8. marca je p. Bernard previden sè svetimi zakramenti v Gospodu zaspal, mej tem ko je zbrana samostanska družina opravljala molitve za vmirajočega.

Ko je č. p. Bernard ležal na mertvaškem odru, ga je prihajala kropit nebrojna množica vernikov in marisketero oko so pri tem zalile solze; saj je bil rajni do zadnjega zdihljeja vsem najlepši v zgled.

Pogreb se je veršil dne 10. marca. Č. p. gvardijan je opravil sè samostansko družino molitve za mertvega po redovnem obredniku ter spremil truplo v cerkev. Slovesno černo mašo je imel pč. gospod dekan Jožef Mešiček. Po maši je č. p. Kasijan Zemljak govoril pokojnemu v slovo in nato je preč. gospod J. Schweiger, dekan v Leskovcu ob asistenci č. gosp. kaplanov Fr. Spindlerja in Iv. Tratnika opravil cerkvene molitve in v pogrebnem sprevodu spremil ljubljene učitelja k večnemu počitku. Spreveda se je udeležilo 21 svetnih duhovnikov in 16 redovnikov mej njimi pč. p. provincijalj. „Cele Brežice so skazale pokojniku poslednjo čast“, piše p. Hugolin v svojem poročilu.

Vender prav poslednja čast to še ni bila. Berž po pogrebu se je v samostanu sprožila misel, naj bi se rajnemu res zaslužnemu možu postavil primeren nagrobni spominik in naj bi k temu prispeli njegovi hvaležni učenci. Po prizadevanju p. gvardijana in p. Hugolina v Ljubljani se je to zgodilo in k odkritju tega spominika 26. junija t. l. se je tu zbralo 21 učencev rajnega p. Bernarda, da na grobu še enkrat proslavijo njegov spomin, Prišla sta tudi iz Kamnika pč. p. provincijalj ko zastopnik redovne okrajine in iz Gorice č. p. Aleksander, vikarij samostana, ko zastopnik domačega učilišča, keterega ravnatelj je bil skozi 7 let rajni p. Bernard.

Ob 9. uri tega dne je bila v samostanski cerkvi tiha sv. maša za rajnega. Služil jo je č. p. Berard, vikarij samostana brežiškega, v ornatu, ki so ga kupili učenci p. Bernardu jubilantu. Po sv. maši so gostje šli na pokopališče, kjer je stal spominik zakrit. Pred spominikom nagovori zbrane častivce p. Bernarda gosp. notar Jožef Rohrmann ter povdarja seveda zlasti njegovo vspešno delavnost v Novem mestu. Mej govorom je p. gvardijan spominik odkril, in ko je govornik končal so učenci p. Bernarda spominik izročili samostanu v varstvo. Nato je pč. p. Hugolin molil psaljm „De profundis“ in „oratio pro defuncto sacerdote“ ter dodal še „oče naš“ in „češčena Marija“, kar so zbrani gostje in ljudstvo ž njim molili ginjenega serca.



P. Bernarda Voyka grob
in grobni spominik na pokopališču
v Brežicah.

Nato so gostje spominik natančneje ogledali ter se prav pohvaljno izražali o delu in njega mojstru g. Alojziju Vodniku. Tudi jih je nato zbrane okoli spominika g. Jožef Pelikan, fotograf v Brežicah, fotografiral.

Po vsem tem so se vernili gostje v samostansko obednico, kjer jih je v imenu p. gvardijana pozdravil p. Hugolin. Zahvalil se je za prispevke, ki so omogočili rajnemu patru tako lep spominik, zahvalil tudi zlasti gosp. notarju Rohrmannu za slavnostni govor in nazdravil vsem nekedanjim učencem p. Bernarda in prijatelom svojim iz dijaških let, ki so najberž zadnji krat tukaj zbrani v tolikem številu. Nato je omenil, kako je rajni p. Bernard po svoji mašniški 60letnici obiskal Tersat in Brezje, da se zahvali M. B., ki mu je izprosila na starost toliko veselih ur, kako je spotoma tudi v Ljubljani se oglasil in kako krepkega se je še čutil, da je upal, da bo še nekaj let živel. Ali naša osoda je v božjih rokah in neizprosna smert pobere človeka, ko se morda najmenj nadeje. Tako je naglo, da si pozno, pobrala tudi p. Bernarda iz naše srede. Nadalje govori p. Hugolin o računu za spominik, ker čuti dolžnost, svojim součencem in vsem, ki so prispeli v ta namen, naznaniti, kako se je denar obernil. Vse se je radostno vzelo na znanje. Naposled pozdravi p. Hugolin še druge goste in samostansko družino.

Gospod notar Jožef Rohrmann se je v imenu zbranih gostov zahvalil p. Hugolinu, ki je vso slovesnost priredil in p. gvardijanu, ki je oskerbel, kar je bilo za to potrebno. Ko so napitnice izgovorjene, je poslal fotograf prvo izdelano fotografijo, ki je vsem jako vgajala in si je enake vseh 28 gostov naročilo. Ob enem so izrazili željo, da bi se fotografiral grob in spominik sam za se ter so si tudi to fotografijo naročili. Ob 2. uri popoldne so se gostje zadovoljni in veseli razšli. Samostanski družini pa ostane slavnost za zmirom v lepem spominu.

Po drugi omenjeni fotografiji je narejena podoba p. Bernardovega groba in spominika, ki jo naši bravci tu vidijo (le škoda, da so jo na Dunaju nekoliko slabo retuširali). Spominik je iz čistega belega kararskega marmorja in stane 350 K. Na verhu ga krasi masiven pozlačen križ. Pod strešnim zidcem ima vklesano znamenje duhovnika, kelih s hostijo. Srednji prostor nosi napis:

P. BERNARD

VOVK,

bivši ravnatelj novomeške gimnazije,

profesor matematike in fizike,

definitor in kustos provincije,

biserni mašnik,

roj. 11. XI. 1824,

umerl 8. III. 1911.

Smrt ne loči nje,

katere napolnjuje isti duh

in spaja ista ljubezen.

Sv. Bern.

Postavili hvaležni učenci.

Ta spominik, tamkaj eden najlepših, stoji ob meji pokopališča, ki je po tamkajšni navadi ograjeno z majhinimi gosto nasajenimi smrekami. Pozornost vzbuja že od daleč, ker je ta del pokopališča večinoma še prazen. Poleg Bernardovega stojijo le trije skromni spominiki zadnjih treh umerlih bratov naše samostanske družine. Naše grobe loči pot od grobov svetovne duhovščine, kjer stojita dva kamnita spominika, ki se pa ne moreta primerjati p. Bernardovemu. Pokopališče se ima menda v kratkem podaljšati in tedaj bo stal spominik p. Bernarda ob vznožju velikega križa v sredini pokopališča, ter pričal, upamo, da še mnogo let o hvaležnosti dobrih njegovih nekedanjih učencev.

In hvaležnost in spoštovanje to smemo po pravici reči, se mu je skazovalo naposled od vseh strani. Nekoliko čudno se nam je zdelo, da ima na fotografiji nekako svetinjo na persih, dasi ni bilo slišati ali brati, da je bil kedaj kako odlikovan. Ali o 50letnici vladanja cesarja Franca Jožefa je res dobil tisto svetinjo. Okrajni glavar ga je pismeno pozval, naj se zgleda na glavarstvu, da mu jo lastnoročno pripne. Listina se hrani zdaj v samostanskem arhivu, svetinjo samo so deli ž njim v grob. Razen te ste se našli v njegovi celici še dve svetinji, manjša iz leta 1893 s podobo papeža Leona XIII, večja iz leta 1883, spomin 600letnice združenja Kranjske z Avstrijo. Obe se hranite zdaj v samostanskem arhivu.

Poseben dokaz hvaležnosti in spoštovanja vidimo tudi v tem, ker se je p. Bernardu prvotno precej nizka pokojnina

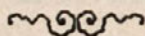
dvakrat povišala in sicer l. 1905 na 1400, leta 1910 pa na 2000 K. Komu gre za to hvala, ne vemo; on je neki sam omenil, da so mu to izposlovali poslanci slovenske ljudske stranke. Znamenito je, da se mu je leta 1910 ravno 11. dec., torej na njegov rojstni dan, službeno naznanilo, da se mu poviša penzija na 2000 K in sme zahtevati ta znesek od 1. januarja 1910 naprej.

Da so ga tudi sobratje, ko je živel v pokoju in vsem lep zgled dajal, čedalje bolj spoštovali in ljubili, to je le natorno. Ravno tako natorno pa je, da je v prejšnjih letih sè svojim samostojnim in terdim značajem včasih kaj na križ prišel tako z unanjimi oblastmi kaker semtertja s tem ali onim sobratom; ali pozneje o takih rečeh ni maral govoriti, kaker sploh, koliker vemo, nigdar ni za herbtom komu nasprotoval, ali slabo o njem govoril. Razžaljen, morda nehote, se je dal lahko potolažiti ter se je berž tudi od svoje strani s prijaznim občevanjem pokazal spravljenega.

V dopolnjevanju svojih cerkvenih dolžnosti je bil zmirom vesten. Posebno lep zgled pa je dajal v svoji sivi starosti, ko so se vpeljale jutranje molitve in premissljevanje na koru po zgledu tiroljsko-štajerskih samostanov ob štirih zjutraj po zimi kaker poleti. To se je zdelo marisketeremu mlademu sobratu prehudo; stari Bernard pa je bil vsako jutro ob štirih na koru vsaj do leta 1909, le kaj prav posebnega je moralo priti, da ga je zaderžalo. Vkljub svoji visoki starosti je glasno in lepo psaliral. Glede brevirja je bil jako natančen. Navadno je že en dan naprej vedel za napake, ki so se morda vkradle v predpise direktorija za tisti dan, ter opozarjal nanje tudi druge. Zadnja leta svojega življenja je posvetil popolnoma molitvi, ki jo je daroval pred vsem za svoje učence. Da na matematiko in fiziko ni naenkrat in čisto pozabil, to je gotovo, vsaj meteorologično opazovanje je menda nadaljeval več let. V oddih mu je služilo nekedaj tudi cvetličarstvo, koliker se na enem ali dveh oknih da gojiti. In veselilo ga je za kak praznik, kaker svečnico, nenavadno lepo cvetoče primule, ali za šmarnice kake prav posebne fuksije ali angleške pelargonije postaviti na Marijin oltar. Tudi na vert je semtertja kaj vsadil, tako pri nas na Kostanjevici granatno jablanico, ki nas še zdaj vsako leto razveseljuje sè svojim žarečim cvetjem in svojimi krasnimi „zernatimi“ jabolki.

Popolnosti na ljubo naj omenimo tu p. Bernardov matematični spis „Arithmetische Progressionen“ v programu novomeškega gimnazija leta 1857 in njegove zasluge za korektnost Vegavih logaritmov, kar vse prepuščamo v presojo veščakom.

In zdaj, blaženi mož, počivaj v miru in večna luč naj ti sveti!



Kaj piše naš novi kitajski misijonar.

P. H. B.

(Konec.)

Mej vedno novimi prizori je hitro, še prehitro tekkel čas. Približali so se prvi božični prazniki, ki jih je imel obhajati kot kitajski misijonar. Ker je nesel sè seboj „pastirce“, sta z nadmisijonarjem v nočnih urah, ko sta imela več časa, sestavljala jaslice, da razveselita kristjane, kaker p. Baptist prvo leto.

Kaj je pa naš U-sen-fu počel to prvo sv. noč daleč preč od domovine? „Vprašaj, draga mama“, piše materi, „kaj sem počel? O tihi blaženi sv. večer! Klečal sem pred jaslicami in občudoval ljubezen božjo! Prosil sem njega, ki je ogenj prinesel na svet, ogenj ljubezni, naj ogreje in otaja še ledena paganska serca. Zahvalil sem se Zveličarju, ki me je poklical sem, da bi kaj storil za ta vbogi narod, ki še v veliki večini ne pozna skrivnosti sv. večera, tedaj tudi ne more okušati njega veselja. Nehote se mi je utergala ona vedno lepa: Tiha noč, sveta noč. . . . Po svoje sem jo zakrožil pred jaslicami. Potem sva z nadmisijonarjem opravila duhovne molitve. Še nekaj je bilo, kar me je silno razveselilo to sv. noč. Ali naj povem kaj? Pervikrat sem nastopil kot kitajski pridigar. Ker verni komaj čakajo, da jim novi misijonar kaj pove, sem se zaupajoč na božjo pomoč potrudil in jih prvič pozdravil v domačem jeziku. Kako so bili zadovoljni! jaz seveda tudi. Če bi bil na prižnici, bi se bila skoro gotovo tresla; toda teh nimamo. Pridigar se vsede pred velikim altarjem na stol, oblečen v roket, štolo in mašno kapo ter začne. Po „amen“ takoj zopet odide“.

Morebiti se bo komu čudno zdelo, kako je mogoče v dveh mesecih v tako težkem jeziku toliko napredovati. No, čudeža nam ravno ni treba v tem iskati. Pa tudi lastni pridnosti in vstrajnosti ne smemo vsega pripisovati. Brez posebne božje pomoči bi ne šlo tako h tro. Kajpa, da še ni vse storjeno; še se mu bo treba truditi; pa glavne težave so premagane. V pismu od 1. sušca vesel naznanja domačim, da so mu škof pisali, naj bo po velikonočnih praznikih pripravljen samostojno prijeti za pastirsko palico.

Mejtem je pridno pomagal svojemu nadmisijonarju. Saj dela ne manjka, če bi bila tudi vedno dva ali če bi jih bilo še več. Za enega je na postaji sami dosti opravila. Oskerbovati je treba tri šole, za dečke, odrasle moške ter za deklice in ženske. In ne samo za glavo in serce teh učencev in učenek mora misijonar skerbeti, ampak tudi za želodec. V dejanju mora kazati resničnost besed sv. pisma: „Iščite najprej božjega kraljestva, vse drugo vam bo naverženo“. Ke bi hotel vse sam storiti, bi moral sploh doma ostati na svoji postaji. Ker ga pa mej volkovi raztresene ovčice še bolj potrebujejo, mora gledati, da dobi kakega poštenega učitelja za šole, sam pa obiskuje kristijane.

Mariskaj žalostnega, pa tudi veselega je že doživel na teh potih. O oni veliki „ljubezni (!)“ kitajskih paganskih mater do otrok, o kateri pravijo neketeri, da je „farbarija“ misijonarjev, se je že na lastne oči prepričal.

„Ni še dolgo“, piše dne 20. sušca, „ko sva se z nadmisijonarjem vračala na misijonsko postajo. Šla sva čez majhen mostiček. Na robu zapaziva zabojček. Milo jokajoči glas se sliši iz njega. Pogledava! Ah, žrtev nečloveške matere! Vbogo dete, na pol zmerznjeno in sestradano je porabilo zadnje pojemaajoče moči in klicalo rešitelja usmiljenišega, kaker je bila lastna mati, ki je je izpostavila na kraj mostu, da postane plen vode ali psov. Kako bi se misijonarju ne smililo. Takoj sva poskerbela, da je je najin služabnik odnesel kanosijankam v hankovsko sirotišnico. — Drugi slučaj! Zadnjič je prinesla paganka svojo malo hčerko na prodaj, češ, da je ne more več rediti. In koliko je hotela za njo? Sedemsto sapek, t. j. našega denarja dve kroni. Pa bi se bila dala še „zglihat“, saj za toliko, ko jud. P. Ezechijel ji je dal, koliker je rekla. Ona je bila

vesela svoje kupčije, midva pa tudi. Bog zna, kje bi drugače otrok časni in večni konec vzela. Ko jo je kerstil, sva jo poslala kanosijankam. — Glejte, dragi, to je kuga, ki vlada na Kitajskem!“

Te zadnje besede je pristavil domačim v pomirjenje. Ker so časopisi vedeli veliko poročati o kugi na Kitajskem, jih je skerbalo, da bi tudi njega ne pobrala. On pa piše, da za pravokugo ne vedo, če je kje na Kitajskem. In to ni nič čudnega, če se pomisli, kako ogromno je to cesarstvo, poštna zveza pa še daleč za našo.

Še prej, kaker si je mislil, je stal naš misijonar sam sredi prostranega delokroga. Za sv. Jožefa je bil njegov nadmisijonar p. Ezechijel drugam pozvan, njemu pa je bila začasno izročena postaja Upetse. Kot tak je moral seveda tudi imeti pravico spovedovati, posebno ker je bila velika noč blizu. Škof so mu jo radi dali, njegovi verni se je pa radi poslužili.

Mejtem ga je obiskal njegov sosed p. Baptist. Da je bil p. Engelhardu njegov obisek jako drag je umevno. Kar se je poslovil p. Ezechijel, so se mu nakopičila razna vprašanja, kako je treba ravnati v tem, kako v onem slučaju. P. Baptist, ki je imel že večkrat s takimi vozli opraviti, mu jih je po svoji skušnji hitro razvozlal. Ko sta še malo po domače pokramljala, sta šla zopet vsak svojo pot. Misijonar si mora za vsako reč čas krasti, najbolj pa še, če hoče imeti kak odpočitek.

V Marijinem mesecu je imel tudi šmarnice. „Vsaki dan zapojemo litanije Matere Božje. Kako pa zapojemo? Kar skupaj je udarimo in na glas, da se cerkvica trese. Če bi me Ivanka (sestra) videla in slišala, bi najberž rekla: „Mama poglej Engelharda, kako se dere!“ Res, tudi jaz sem v začetku ušesa mašil pred to melodijo, zdaj se mi pa že nekako dopade. Posebno litanije imajo po mojem okusu genljiv napev“.

V pismu družega rožnika mi je sporočil, da se je vrnil iz domovine p. Egidij Dodiči, ki ga je on nadomeščal na postaji Upetse. Dasi njega ni bilo doma, moral je po neki misijonski poti, so ga kristijani vendar slovesno sprejeli, z muziko. P. Egidij je že star kitajski misijonar. Pred dvajsetimi leti je bil nastavljen na ravno tej postaji. Utrujen od misijonskega dela je šel v domovino, da si odpočije in uterdi zdravje. Toda ni počival! Kjer je le mogel je skušal s predavanji in konfe-

rencami mej ljudstvom zbuditi več smisla za misijone in njih potrebe. Pisavec teh verst je imel v Tridentu priliko spoznati tega vnetega misijonarja. Imel je tam par govorov v prid svojemu misijonu. Očeta in mater so mu mejtem, ko je bil v Kini, zagrebli, grozno boksarsko vstajo je preživel, poleg mnogih manjših preganjanj; izrazil mi je slutnjo, da zna biti ne bo dolgo do novih homatij; pa mu le ni dalo miru, moral je iti nazaj. Sad svojih govorov in konferenc bo porabil za zidanje neke nove cerkvice ob reki Jancečanu. Zato je ostal le do binkošti na postaji Upetse; nadaljuje pa p. Engelhard sam, kot pravi, samostojen misijonar.

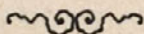
Tako smo spremili našega novega misijonarja do njegovega pravega cilja, v sredo prostranega polja, čigar velika večina je še neobdelana. Da bo on to svoje storil, nam je porok njegov očitvidno božji poklic. To sem terdil že ob slovesu; denes terdim s podvojenim prepričanjem. Priterditi bi mi moral vsak, ki bi prebral njegova pisma na domače, iz katerih sem posnel dosedanja poročila.

Tesna mejsebojna ljubezeu veje iz njih. Zdaj se obrača na očeta, zdaj na mater, zopet na brate in sestre v najnežnejših izrazih sinovske hvaležnosti, bratovske vdanosti, in mejsebojne ljubezni. Čutil je te vezi, ko je bil še daleč od cilja. „Kolikokrat sem preišljeval“ piše, „ali naj ne grem radi domačih, kamer se mi je zdelo, da me kliče volja božja“. To niso bile prave dvojbe, ni bilo resno omahovanje, bil je le glas nature, ki strepeta že pri misli na ločitev od dragih. Sklep je bil kedaj že storjen, terden in odločen, ki ga more vstvariti le nadnaravna moč. Razmišljal je samo to, kako bi ga mogel domačim na tak način razodeti, da bi jim ne zagrenil življenja. Tega se je bal, ker bi bila njih žalost njegova žalost, „Najbolj so me užalili oni“, piše, ko je stopil na kitajska tla, „ki so ob slovesu govorili: vbogi ata, vboga mama! Meni so šle te besede globoko v serce, dolgo jih nisem mogel odpraviti iz spomina. Nazadnje sem se le potolažil, ker sem prepričan, da sta vidva bolj pametna, ko posvetni ljudje“.

Res močna vez ga je vezala na dom! Enako na samostan. „Bila me je v samostanu sama zadovoljnost“, pravi, „samo nekaj je bilo v mojem sercu, kar sem želel izpolniti“. Drugje pravi, da je težko odložil redovno obleko in jo zamenjal s ki-

tajsko. Tolažila ga je le misel, da obleka ne dela človeka, da je tudi v kitajski lahko dober sin sv. Frančiška. Ke bi ga bili katerikoli oziri nagibali h temu koraku, bi bil pri teh ovirah opustil sojo namero. Milost poklica je šla zmagoslavno prek njih.

Gotovo mu bo ljubi Bog, ki mu je vlil to misel in jo privedel do zmage, tudi naklonil dobra serca, za duhovno in gmotno podporo. Kako živahno gibanje se je začelo mej Nemci za misijone! Pokažimo, da imamo tudi mi kaj smisla za to. Delo je v resnici bogoljubno in hvaležno, kaker piše misijonar: Ne pozabite na me, jaz na vas ne bom pozabil — še menj pa bo pozabil na vas Bog!



Drugo letno poročilo „Serafske mašne družbe“,

ustanovljene v podporo kapucinskih misijonov.

(Dalje)

Kmalu po svoji ustanovitvi je poslal kapucinski red svoje goreče misijonarje tudi v afriški zapuščeni del sveta. Kaker je nekedaj pri prvih sinovih sv. Frančiška zadonel klic: „K S a r a c e n o m!“ tako je odmevalo pozneje mej kapucini dolgo časa geslo: „V z a m o r s k o d e ž e l o!“ Leta 1624. je bil s posebnim papeževim pismom z dne 23. aprila vstanovljen kapucinski misijon za uboge sužnje v Tunisu, ki ga je red z malo izjemo ob koncu 17. stoletja nepretergoma oskerboval, dokler niso leta 1830 popolnoma zaterli suženjstva kristijanov. Ne dolgo potem so drugi misijon začeli trije francoski kapucini v Egiptu, od koder so prišli celo v Abesinijo, kjer sta dne 7. avgusta l. 1638 s svojo marterniško smertjo proslavila to misijonsko delo blaženim prišteta patra Agatangelj iz Vendôme in Kasijan iz Nanta (Nantes). Ob istem času je z velikim vspehom oznanoval sv. evangelij v deželi kralja Mavra kapucin p. Kolumbin iz Nanta; kapucini andaluzijske redovne pokrajine pa so isti čas v takozvani Nigraciji, med deželama Maroko in Kongo, mnogo nevernikov pridobili Kristusu. Leta 1640 je po-

veril papež Urban VIII. temu redu misijon v kraljestvu Kongo, v vzhodni Afriki, kjer je mej drugimi — kakor smo že v lanskem letnem sporočilu omenili — skozi dolgo versto let neumorno deloval kot misijonar slavni p. Anton Zucchelli iz Gradiške, mašnik štajersko ilirske kapucinske provincije.*) Od tega časa, kaker nam poroča kapucinska redovna kronika, je oskerboval kapucinski red po svojih misijonarjih vse misijone zahodno afriških kraljestev, in sicer v Kongo, Matambi in Angoli. Še-le za časa francoske revolucije je razpadel ta veliki zahodnoafriški misijon, ker mu je zmanjkalo delavcev-misijonarjev. Sedaj oskerbuje red v Afriki 5 večjih misijonov; izmed njih se dva prav lepo razcvitata in obetata obilih sadov. Natančneje podatke o teh misijonih objavimo v prihodnjih letnih poročilih.

Letos hočemo še ob kratkem opisati nekaj dogodkov lanskega leta. Najprej kaj o ubogih Armencih, ki jih je zadela tako grozna usoda, kaker je znano iz lanskega poročila.

Perva pomoč po onih strašnih dnevih klanja je prišla od evropskih in ameriških odborov. S pripomočki teh odborov je bilo ustanovljenih precej obilo število lekaren za uboge in obezovališča za ranjence. Požgane in razderte domove so si Armenci zopet sezidali večinoma iz grušča in pepela. Pa komaj si je ljudstvo nekaj opomoglo, že je prišla druga nesreča, povodenj dne 13. novembra, ki je poplavela in odnesla komaj za silo popravljene hiše in ž njimi vse, kar je dosegla. Mejnarodni pomožni odbor je priskočil ljudstvu na pomoč, popravil že nad 200 stanovanj; tudi turška vlada je pomagala, preskerbela stradajočim živeža in stanovanja ter dovolila kmetom, pod prav ugodnimi pogoji, posojila in podpore. Velikih zaslug si je pridobil mejnarodni odbor; žal pa, da so darove prejeli skoraj le protestantski zavodi, ker so podpore večinoma prihajale z Angleškega in iz Amerike. Tako je prejela protestantska bolnišnica 25.000 frankov in dvoje protestanskih sirotišč vsako po 10.000 kron, mej tem ko ni dobila katoliška bolnišnica in

*) P. Anton Zucchelli je umerl kot gvardijan kapucinskega samostana v Gorici dne 13. julija l. 1716. Svoje misijonsko delovanje je jako mikavno popisal v knjigi, katero je naslovl „Relazione del viaggio e missione del Congo nell'Etiochia inferiore occidentale“ in poklonil cesarici Eleonori. — Tiskana je knjiga v Benetkah l. 1712.

sirotišče nič. *) Tako so vsi ondotni katoliški misijoni, katerih je precej veliko število, dobili vsega skupaj komaj 31.000 kron podpore, protestantski pa nad 2 in pol milijona. In vendar koliko dobrega bi se bile lahko ravno ob tem času grozne bede storilo, ke bi se bili katoliški misijoni izdatneje podpirali! Vkljub tej zapuščenosti so katoliški misijonarji v neki najeti hiši odperli majhino bolnišnico, izperva le z 12 posteljami, kjer je tekom časa nič manj kot 315 bolnikov dobilo zavetje. Poleg tega je bilo ondu tudi obezovališče in, dasi jih ni bilo toliko kakor predlansko leto, takoj po klanju divjih Kurdov, vender je bilo od meseca maja do julija okoli 2700 ranjencev ondu obezanih. Katoličani latinskega obreda v Adani že dalje časa britko čutijo potrebo lastne cerkve. Ondu prebiva 20.000 katoliških Armencev, in 5 do 6000 kristijanov drugih katoliških ali odcepljenih obredov in vsem tem mora služiti ena sama gregorijanska cerkev, kateri edini je požar prizanesel. Katoliki latinskega obreda pa niti toliko nimajo, da bi si mogli kupiti potrebni prostor za svojo cerkev; zadovoljiti se morajo z majhino bolniško kapelico usmiljenih sester. Res je, da je glavna nevarnost pri kraju, a večina prebivalstva ondu nima nikake posebne naklonjenosti in zaupanja do nove mladoturške vlade: pri prvi priliki ti popusté polje, živino in vse ter beže v mesta iskat varstva. V takih okoliščinah je nemogoče, oserčevati kristijane in ni čudo, da je mesto Adana še po veliki večini opustošeno in razdejano, videti je le ilovnate kočé, kate re komaj za silo dajejo borno stanovanje. Katoliški misijonarji so si pri armenskem prebivalstvu po svoji zares junaški požertvovalnosti pridobili splošno naklonjenost, le žal, da jim primanjkuje sredstev, ker podpore, ki dohajajo iz Evrope, so jako pičle.

Zelo žalostna usoda je doletela preteklo leto kapucinski misijon v deželi „S o m a l i“. Ta dežela vshodne Afrike spada politično deloma k Abesiniji, deloma pa pod Angleško in Italijo. Izuzemši obrežje, — kjer pa ni nikakega bolj obljudenega mesta — je vsa ta dežela pust, divji in neobdelan kraj. Nizke kočé domorodcev so namenjene le za kratko bivališče; zakaj, denes naseljen kraj je lahko jutri že brez žive duše. Somalji so

*) V nemškem poročilu, ki se ga deržimo, tu ni povedano, v katerem mestu so te bolnišnice, ali v Adani, ali Tarzu, ali Antiohiji itd.

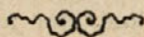
namreč nomadski narod in stalnega bivališča nimajo; na enem in istem kraju ostanejo k večjemu dva meseca, navadno pa menjajo svoje bivališče že vsak teden. V gotovih letnih časih se vsa ta ravnina polagoma pokrije z bujnim rastlinstvom. Od meseca maja namreč pa do septembra pihajo le vroči žgoči vetrovi in dežuje tod poredkoma. A kakor hitro dež napoji suho zemljo, namah vse ozeleni, kaker iz tal ti zraste cela množina somalijskih vasi, mej mladikami akacij in drugega germičevja se pasejo cele črede koz in kamél. Radi pomanjkanja zadostnega dežja in vode je tukaj sploh nemogoče obdelovati zemljo iz istega vzroka ni tudi večih pašnikov. Somaljec se preživlja le od svoje črede in je zaradi tega prisiljen vedno iskati novih pašnikov.

Predno je prišla ta dežela pod pokroviteljstvo evropskih vevlasti je živelo ljudstvo tod — po spričevanju misijonarjev, jako vzgledno in nravno. Dà, pred 30 leti ni bilo najti v Berberi in tudi v notranjščini te dežele niti jedne ženske, ki bi živela razuzdano. Žalibog, da je dandanes, posebno po obrežju vse drugače. Po veri je velika večina prebivalcev mohamedanska. Še le 17 let je, odkar so tukaj kapucini začeli misijonariti. Čeravno je pa ta misijon silno težaven, že zaradi jako nezdravega podnebja vender daje misijonarjem marsikako zadoščenje; pridobili so si sčasoma naklonjenost prebivalstva. Ljudstvo je v svoji pobožnosti zares občudovanja vredno. Vse je kazalo, da bo ta misijon obrodil najlepši sad. A kaj se zgodi? Dne 13. sušca dobé misijonarji od angleškega gubernérja (oblastnika) strogo povelje, da morajo vsaj do 21. sušca zè vsemi svojimi ljudmi svojo misijonsko postajo „Šimbiralej“ za vselej zapustiti. S tem ukazom je bila krščanska vas z misijonsko postajo vred uničena. Nobene prošnje niso pomagale in verhu tega, ker je bil letni čas jako neugoden, je prišlo že tako vbogo prebivalstvo ob večino svoje živine. V dolgi karavani se je napotila žalostnega sercá vsa vas proti Berberi: spredaj so šli dečki z očeti misijonarji, za njimi deklíce z malimi. Uboge matere so tarnajoč pritiskale svoje dojence na trepetajoča serca, njim so molcé in udane v voljo božjo sledile misijonske sestre, možje in mladeniči so šli zadnji, da branijo v sili vso karavano pred kakim napadom. Nekaj krepkejših mož pa je že naprej gnalo tisto malo krav in koz, kar jim jih je ostalo. Karavano

so zaključile najete kamele, ki so nosilo brašno in uborni imetek vseh. Ko je proti večeru vsa ta dolga versta ljudi in živine dospela v neko sotesko, zaloti jih strašen nalive tako da je v kratkem času voda narasla v soteski nad 2 metra visoko. Ljudje so si komaj rešili življenje, karavano z brašnom, krave in koze pa je deroči hudournik odnesel seboj. Najbolj je pa to britko skušano ljudstvo poterl poznejši strogi ukaz guvernerjev, ki dovoljuje le onim Somalijem iti z misijonarji, ki so končali že svoje 18. leto, vsi drugi (dečki, deklice, kristijani in katehumeni) so prisiljeni verniti se v pustinja, kjer naj pomerjejo lakote Z izseljenci namreč je namerjal kapucinski škof Klark na abesinskih tleh ustanoviti novo kerščansko naselbino upajoč, da se bo tam bolj človekoljubno ž njimi ravnalo. —

Jako strašna nesreča je zadela kapucinski misijon na filipinskih otokih. Kratko poročilo iz mesta Manile z dne 31. januarja t. l. nam poroča, da je v noči 30. jan. izbruhnil ondodni ognjenik Taal, ki je pet lepih naselbin popolnoma vničil, in da je poleg tega še 1000 ljudij izgubilo življenje. Nekateri so postali žertev lave, drugi so bili živi pokopani pod žarečim pepelom in kamenjem, tretji so našli svojo smert v vročih valovih ondodnega jezera, ki je namah stopilo čez svoje bregove in preplavilo vso okolico. Mnogo prebivalcev, ki je srečno ubežalo lavi, kamenju in deroči vodi, je pomoril pa silni pritisek vročega zraka in strupeni vzduh vrele vode, ki je sè strašno silo priderla na poveršino jezera. Ob tistem času je nastal tudi strašen potres, ki je popolnoma porušil skoro vsa poslopja. Da je bila nesreča teh ubogih prebivalcev popolna, jim je bila verhu tega na polju vničena vsa žetev, ker sta žgoča lava in pepel na debelo pokrila okolico, in pokončala tudi živino. Ljudje, ki so si v tej strašni noči svoje življenje rešili, so sedaj zares v največji bedi. Škof prelat Petrelli, dušni nadpastir teh ubogih, hudo obiskanih ovčic, se nahaja v jako žalostnem položaju, ker mu primanjkuje zadostnih sredstev, da bi mogel pomagati tem svojim vernikom v njih nepopisni bedi; saj nimajo ne cerkve, ne doma, a tudi kruha ne, da bi si utolažili grozno lakoto. —

(Konec prih.)



Drobfinica.

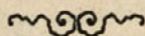
Časni delavnik, večni praznik!

Čas tega življenja se more primerjati delavniku in ta svet velikanski delavnici, kjer se izdelujejo dobra in plemenita dela za večno življenje, pa tudi slaba in grozovita za večno pogubljenje.

Po tem trudapolnem delavniku pa pride večni praznik na onem svetu, kjer se bodo v nebesih veselili svojih del, kateri so dobro delali, in bodo večno kazni terpelili v grozni ječi, kateri so hudobno živeli.

Kaker si zdaj posteljemo, tako bomo ležali na vse veke!

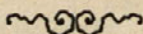
B. F.



Priporočilo v molitev.

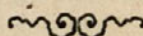
V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriske: Karelj (Anton) Simčič, iz Kojskega, Ana (Magdalena) Mungerle iz Gorice, Marija (Frančiška) iz Ročinja.

Dalje priporoča C. J. tretjerednica skup. sv. Križa 4letno hčerko za ozdravljenje in starega očeta za spreobrnjenje.



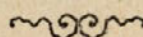
Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: N. C. z Vidma ob Savi za večkrat najdene reči; N. J. za srečo pri blagu in ozdravljenje bolnega otroka; U. T. v Ihanu za dobljeno zdravje; A. B. v Volčah za dobljeno milost; neka oseba za milost po človeško nemogočo.



Za kitajski misijon

so došli v Kamnik sledeči darovi: Frančiškanska podružnica Vincencijeve družbe v Ljubljani za odkup dečka, ki naj bi se kerstil na ime Vincenc Pavelj: 65 K 10 v.; neimenovana: 13 K 50 v.; neimenovana: 11 K 60 v.; neimenovana: 50 K; neimenovana iz Tersta: 56 K 50 v.



Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1911.

Mesec september ali kimavec

- | | |
|---|---|
| <p>1. petek: bl. Izabela, d. 2. r.; sv. Egidij op. in 12 bratov mart.</p> <p>2. sobota: sv. Štefan ogerski kralj.</p> <hr/> <p>3. nedelja, 13. po bink.: angeljska, P. O.</p> <p>4. ponedeljek: sv. Roza Viterbska, d. 3. r. P. O.</p> <p>5. torek: bl. Gentilij, m. 1. r.</p> <p>6. sreda: prečisto Serce bl. Dev. Marije.</p> <p>7. četrtek: sv. Lovrevec Justinijan, šk.</p> <p>8. petek: rojstvo bl. Dev. Marije. V. O. P. O.</p> <p>9. sobota: bl. Serafina, vdova 2. r.</p> <hr/> <p>10. nedelja, 14. po bink.: Ime Marije. P. O.</p> <p>11. ponedeljek: bl. Bonaventura Barcelonski, sp. 1. r.</p> <p>12. torek: bl. Apolinarij in tov. mart. japonski 1. in 3. r.</p> <p>13. sreda: sv. Veronika, d. 2. r. P. O.</p> <p>14. četrtek: povišanje sv. Križa.</p> <p>15. petek: osmina rojstva bl. Dev. Marije; sv. Nikomed, m.</p> | <p>16. sobota: sv. Kornelij in Ciprijan, m.</p> <hr/> <p>17. nedelja, 15. po bink.: Matl božja 7 žalosti; vtisnjenje ran sv. Frančiška. P. O. V. O.</p> <p>18. ponedeljek: sv. Jožef Kupertinski, sp. 1. r. P. O.</p> <p>19. torek: sv. Januarij in drugi m.</p> <p>20. sreda kvaterna (post): sv. Evstahij in drugi, m.</p> <p>21. četrtek: sv. Matevž, ap. ev.</p> <p>22. petek kvaterni (post): sv. Tomaž Vilanovski, šk.</p> <p>23. sobota kvaterna (post): najdenje trupla sv. Klare; sv. Tekla, d. m.</p> <hr/> <p>24. nedelja, (kvaterna) 19. po bink.: sv. Pacifik, sp. 1. r. P. O.</p> <p>25. ponedeljek: bl. Dev. Marija odkupljenja jetnikov.</p> <p>26. torek: bl. Lucija Kalatajerska, d. 3. r.; sv. Ciprijan in Justina, m.</p> <p>27. sreda: sv. Eljzearij, sp. 3. r. P. O.</p> <p>28. četrtek: bl. Bernardin Feljterski, sp. 1. r.</p> <p>29. petek: sv. Mihaelj arhang. P. O.</p> <p>30. sobota: sv. Hijeronim, c. u.</p> |
|---|---|

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek, za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za 3. in 1. in 2. red sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red sv. Frančiška.